

Miljödepartementet
Enheten för hållbar utveckling
103 33 STOCKHOLM

Stockholm
2010-04-30

Vår referens
R. Källström

Dnr
M2010/316/H

Metria- förutsättningar för att ombilda Division Metria vid Lantmäteriet till ett statligt ägt aktiebolag (SOU 2010:3)

Företagarna har fått rubricerade betänkande på remiss och vill anföra följande.

Sammanfattning

Företagarna ställer sig positiva till förslaget om att bolagisera större delen av Lantmäteriets konkurrensutsatta verksamhet som bedrivs av Metria. Genom bolagisering skapas bättre förutsättningar för en effektiv konkurrens och resursanvändning. En övergång från affärsdrivande enhet vid en myndighet till ett aktiebolag kan antas bidra till högre kostnadseffektivitet. Dessutom blir statens roll som beställare respektive utförare tydligare. Det är skäl nog att även överväga en bolagisering av andra myndigheter som bedriver näringsverksamhet på konkurrensmarknader.

Allmänt om offentlig säljverksamhet på konkurrensutsatta marknader

Problemen med osund konkurrens från offentlig sektor är påtagliga för de små företagen. Det finns starkt stöd för påståendet att myndigheters producentroll har snedvridit konkurrensen och hämmat nyföretagande och tillväxt av småföretag. Företagarna har bl.a. uppmärksammat dessa frågor i rapporten ”Osund konkurrens – ett hinder för små företag” (maj 2008). Rapporten redovisar resultatet av en SIFO-mätning och visar att drygt en sjättedel av de små företagen – eller i konkreta tal ca 33 000 företag – upplever konkurrens från offentlig sektor. Vad beträffar statlig sektor genomfördes det, på uppdrag av Förvaltningskommittén, en undersökning som visar att omfattningen av de statliga myndigheternas verksamhet på konkurrensutsatta marknader omfattade ca 25 miljarder kronor, fördelat på 109 statliga myndigheter. Detta visar enligt Företagarnas mening på allvaret i situationen och behovet av att komma till rätta med problemen med konkurrens från statlig sektor.

Vidare kan uppmärksammas att köp av varor och tjänster mellan statliga myndigheter inte för närvarande får anses omfattas av upphandlingslagstiftningen. Det ger Lantmäteriet en fördel framför privata konkurrenter, en fördel som minskas väsentligt genom en bolagisering.

Bolagisering ett steg i rätt riktning - men inte tillräckligt

Företagarna har mot denna bakgrund välkomnat den nya lagstiftning om offentlig säljverksamhet, som gäller från 1 jan 2010. Vad gäller statlig verksamhet har Företagarna ställt sig positiva till Förvaltningskommitténs förslag att införa ett principiellt förbud mot att statliga myndigheter säljer varor och tjänster på konkurrensutsatta marknader. Vi anser att den kommersiella verksamheten inom myndigheterna bör ses över och avvecklas. Bolagisering är ett viktigt steg på vägen i denna process, eftersom det skapar bättre förutsättningar för konkurrens på lika villkor, genom att det minimerar risken för subventioner till berörda statliga aktörer. Vid en bolagisering ökar transparensen gentemot marknaden, vilket vi anser oerhört viktigt. Dessutom innebär det ett angeläget tydliggörande i fråga om beställar-/utförarrollen och eliminerar de förtroendeproblem som uppstår när en statlig myndighet bedriver konkurrensutsatt verksamhet. Bolagisering är dock inte ett tillräckligt stort steg. Företagarna delar bedömningen i betänkandet om att det nya bolaget på sikt inte bör ägas av staten, utan drivas i privat regi.

Tillgångsvärdering

Riksrevisionsverket betonade i rapporten ”Konsten att bolagisera en myndighet” vikten av att formulera väl underbyggda och tydliga lönsamhetsmål för verksamheten som ska bolagiseras. Hur verksamhetens tillgångar värderas, samt vilken likviditet och soliditet som bolaget ges vid starten påverkar den framtida resultatutvecklingen och möjligheten för andra aktörer att konkurrera på lika villkor. Det är således viktigt att tillgångarna inte värderas, på ett för Metria, fördelaktigt sätt. Då riskerar små privata aktörer att få det mycket svårt att hävda sig på marknaden. Företagarna efterlyser en transparent värderingsprocess och välkomnar utredarens bedömning att det nya bolaget inte bör ges något särskilt kapitaltillskott.

Saknar konsekvensanalys av effekterna för småföretagen

Betänkandet slår fast att konkurrensförhållandena på marknaden förbättras genom att Metrias verksamhet inte subventioneras. Det görs dock ingen vidare analys av vad dessa förbättrade villkor innebär för övriga aktörer på marknaden. Vi saknar en tydlig konsekvensanalys av effekterna för småföretagen, särskilt för de som bedriver verksamhet på marknaden för tjänster inom insamling, bearbetning och tillämpning av geografisk information.

Företagarna

Lars Jagrén
Chef Analys & Opinion

Rebecca Källström